

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Reinventing government: Landelijke Bestuurskunde Dag 1995

Hoekstra, Y.; Hamilton, M.

Citation

Hoekstra, Y., & Hamilton, M. (1995). Reinventing government: Landelijke Bestuurskunde Dag 1995. *Bestuurskundige Berichten*, 10(2), 14. Retrieved from <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233903>

Version: Publisher's Version

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233903>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Reinventing government: Landelijke Bestuurskunde Dag 1995

Op 9 maart 1995 werd in Leeuwarden de Landelijke Bestuurskunde Dag georganiseerd door de studievereniging Bestuurskunde Aequivo van de Thorbecke Academie. Slechts enkele studenten uit Leiden waren aanwezig, waaronder ondergetekenden. Een verslag van deze dag willen wij jullie niet onthouden.

Yvonne Hoekstra en Marsha Hamilton

Beiden studeren Bestuurskunde in Leiden en zitten in de laatste fase van hun studie

Thema

Het thema van deze dag was *Reinventing Government*. Hierbij wordt een nieuwe positie van de publieke sector in de samenleving nagestreefd. Een publieke sector die effectiever en efficiënter moet opereren. De vier hoofddoelen hierbij zijn het verminderen van de papierwinkel, de klanten centraal stellen, werknemers de macht geven resultaten te bereiken en terug naar de basis of kern(-taken) te gaan. In Nederland krijgt dit vorm door Grote Operaties als decentralisatie, heroverweging, reorganisatie rijksdienst, deregulering, etc.

Bovenstaande zou verteld worden door minister Dijkstal, helaas was hij verhinderd. Hij werd vervangen door de heer Kuijken, Secretaris-Generaal (SG) van Binnenlandse Zaken.

Na deze inleiding volgde een forum onder leiding van de heer Apotheker, burgemeester van Leeuwarden. Deelnemers aan dit forum waren medewerkers van de wetenschappelijke instituten van VVD, CDA, PvdA en D66. De medewerkers hadden de volgende standpunten:

- VVD: Een heldere scheiding tussen publiek en privaat domein is belangrijk, oneigenlijke overheidstaken moeten geprivatiseerd worden.
- CDA: *Reinventing* betekent verbetering van de rol van de overheid;

hierbij moet meer worden gedacht in termen van verantwoordelijkheid dan in termen van macht.

- PvdA: Zij zien in *Reinventing Government* bindend bestuur, dat wil zeggen verplichtende regelstelling waarbij zowel de overheid als de burger haar verantwoordelijkheid moet nemen.

- D66: Zij zien drie punten die verband hebben met *Reinventing Government*, namelijk bureaucratiekritiek, bestuurlijke dilemma's en implementatie van het beleid.

Nadat de deelnemers hun standpunt bekend hadden gemaakt volgde een discussie. Hierna volgde rond 12.30 een lunch, waarbij de aanwezigen de discussie vervolgden.

Workshops

Na de lunch konden de aanwezigen kiezen uit een aantal workshops. Europa: één van de sprekers was de heer Geelhoed, SG van het ministerie van Economische Zaken. De conclusie van deze workshop was dat integratie nog steeds niet voltooid is en dat op de ingeslagen weg door moet worden gegaan. Bovendien moet het profiel van Nederland binnen Europa scherper gesteld worden.

Rijk: aanwezig hierbij was onder meer de heer Donner, voorzitter Wetenschappelijke Raad voor het Regeeringsbeleid. De invulling van *Reinventing Government* in Nederland bestaat uit het herstellen en versterken van het politieke primaat. Belangrijk hierbij is eenvoud en efficiency.

Provincies en stedelijke knooppunten:

deze workshop werd onder andere bijgewoond door de heer Hermans, Commissaris van de Koningin in Friesland. Conclusie in deze workshop was dat de provincie 'van dompteur naar regisseur' moest. Het gaat erom dat de provincies daadwerkelijk deel gaan nemen in het beleid en de uitvoering. Een sterk middenbestuur is noodzakelijk. Communicatie tussen burgers en provincies is zeer belangrijk.

Gemeente: bij deze workshop gaf onder andere de heer Fleers, directeur van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, zijn visie. De conclusie die hieruit volgde was, dat de gemeente 'nota moet nemen en geen nota's schrijven'. Dit wil zeggen dat communicatie naar de burger toe (ook hier) zeer belangrijk is. Politieke en bestuurlijke vernieuwing is weliswaar al aanwezig, maar uitbreiding daarvan is noodzakelijk.

Na de samenvatting van de workshops volgde de uitreiking van de scriptieprijs 1995, winnares was Mariët van der Dongen, studente Bestuurskunde aan de Universiteit van Twente. Haar onderwerp was 'Individualisme in het publieke domein'. In haar scriptie wijst zij op het belang van een actieve bijdrage en grote mate van inspraak van de burgers.

De conclusie na een dag discussiëren over *Reinventing Government* was de volgende: op alle vier de bestuursniveau's speelt het onderwerp een belangrijke rol. Wanneer we *Reinventing Government* in Nederland nastreven, is communicatie tussen overheid en burger essentieel. ■

Het Gemeenteblad

De alweer een tijdje geleden in werking getreden Gemeentewet kent een aantal regels die afwijken van de vorige gemeentewet. Eén daarvan is de regeling voor het bekendmaken van bepaalde voorschriften. In de praktijk blijkt dat gemeenten vaak nog niet goed raad weten met deze bepaling.

Roger Jolly

Student Bestuurskunde in laatste fase van studie en voormalig redacteur Bestuurskundige Berichten

De situatie vroeger

In de oude gemeentewet bepaalden de artikelen 199 en 203 dat plaatselijke verordeningen, die bij overtreding bestraft werden, op een speciale manier bekend moesten worden gemaakt. Het niet volgen van die procedure leidde tot het niet-verbindend zijn van de verordening.

Artikel 203 Gemeentewet. De afkondiging geschiedt door openbare kennisgeving van nederlegging van de verordening, ter lezing van een ieder, gedurende drie maanden op de secretarie der gemeente.

De situatie nu

Ook de huidige Gemeentewet kent een artikel dat de bekendmaking van verordeningen regelt. Artikel 139 is echter niet zozeer ontleed aan de vorige gemeentewet, maar veel meer aan artikel 82 van de Provinciewet.

Artikel 82 Provinciewet

1. Provinciale verordeningen welke algemeen bindende regels inhouden verbinden niet, dan wanneer zij zijn afgekondigd.
2. De afkondiging geschiedt door plaatsing in het provinciaal blad.
3. (...)¹
4. Het provinciaal blad wordt algemeen verkrijgbaar gesteld.

¹ Lid 3 gaat over verordeningen die door de rijksoverheid goed gekeurd moeten worden en is in dit artikel niet van belang

Artikel 139 Gemeentewet

1. Besluiten van het gemeentebestuur die algemeen verbindende voorschriften inhouden, verbinden niet dan wanneer zij zijn bekendgemaakt.
2. De bekendmaking geschiedt door plaatsing in het gemeenteblad, dan wel, bij gebreke daarvan, door opnemning in een andere door de gemeente algemeen verkrijgbaar gestelde uitgave.
3. (...)¹

Het lijkt misschien erop dat het nieuwe artikel weinig van het oude verschilt, toch is er een markant verschil. Het gaat nu om *alle* algemeen verbindende voorschriften² in plaats van alleen verordeningen waarop een straf bij overtreding is gesteld.

Het Gemeenteblad

Volgens Mutsaers (Openbaar Bestuur 1995-1 pp. 22-23) denken veel gemeenten dat het genoeg is de *zakelijke inhoud* van algemeen verbindende voorschriften weer te geven op de gemeentelijke voorlichtingspagina in een lokaal huis-aan-huisblad. Net als het artikel uit de Provinciewet, verplicht artikel 139 echter tot meer: de *volledige tekst* van de verordening moet worden gepubliceerd. De provincie moet dit in het Provincieblad doen, voor de gemeenten heeft de wetgever de plaats van publicatie iets

² Algemeen verbindende voorschriften zijn "concrete voorschriften die gelden voor een onbepaald aantal personen of situaties." (Korsten en Tonnaer, "Lokale regelgeving" in W. Derksen en A.F.A. Korsten (red.), *Lokaal bestuur in Nederland*, Alphen aan den Rijn, 1989). AVV's zijn bijna altijd aan te merken als besluiten van algemene strekking (C.J.N. Versted, *Inleiding algemeen bestuursrecht*, 1990-3, Haarlem, p. 61)

vrijer gelaten; voorwaarde is slechts dat het om een algemeen verkrijgbare uitgave gaat. Een kopietje van een verordening afgeven aan een burger op diens verzoek is in elk geval onvoldoende.

Het volledig publiceren vraagt echter om grote hoeveelheden advertentieruimte en maar weinig gemeenten zullen het geld daarvoor hebben. Ook zij zullen dus een eigen publicatieblad moeten gaan uitgeven: het Gemeenteblad

Kleine moeite...

De enige eis die de wet aan het Gemeenteblad stelt is dat de integrale teksten van de algemeen verbindende verordeningen er in gepubliceerd worden. Uit de toelichting bij de wet blijkt verder dat het Gemeenteblad genummerd moet zijn en van een register moet worden voorzien. Volgens de VNG is een multomap met teksten van de voorschriften, mits algemeen verkrijgbaar en systematisch opgezet en bijgehouden, al genoeg om aan artikel 139 te voldoen.

Aangezien het niet om de vorm van het blad, maar de inhoud, kan volstaan worden met een gewoon fotokopie. Ook hoeft het blad niet gratis te zijn. Burgers die een exemplaar willen hebben, kan om een bijdrage gevraagd worden, zolang het blad maar gratis ingezien kan worden.

Voor Waalwijk, een gemeente met ± 30.000 inwoners, kost het vervaardigen van het Gemeenteblad slechts een kwartier per week. Om geen drempels op te werpen, rekent men geen kostprijs, maar een kwartje per pagina. Daarnaast ligt het gemeenteblad ook gratis ter inzage in de openbare bibliotheek waar belangstellenden het